

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології**

Кафедра дошкільної і початкової освіти

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗЗСО
(ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ)**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 013 Початкова освіта
освітня-програма Початкова освіта

Суми 2025

Видається згідно з рішенням Вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(Протокол № 12 від 23 червня 2025 року)

С.М. Кондратюк – кандидат педагогічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

А.П. Колишкіна – кандидат педагогічних наук, заступник директора ННПП з навчальної роботи, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Пушкар Л.В. Методичні рекомендації до навчальної пропедевтичної практики в ЗЗСО (педагогіка і психологія) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Суми. СПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 23 с.

Методичні рекомендації містять впорядкований методичний та практичний матеріал, що дозволить здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта познайомитись з необхідним обсягом інформації щодо проходження навчальної пропедевтичної практики в ЗЗСО (педагогіка і психологія); представлено опис навчальної дисципліни та вимог до проходження навчальної пропедевтичної практики. Методичні рекомендації розроблено у відповідності до робочої програми і чинної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	7
РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗЗСО	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	11
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗЗСО.....	13
ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ЗАЛІК З НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ	19
ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	20
ДОДАТКИ	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна пропедевтична практика в ЗЗСО (педагогіка і психологія) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта – є важливою ланкою практичної підготовки студентів до обраної професії. На цьому етапі закладаються підвалини практичних вмінь та навичок професійних якостей особистості молодого вчителя, творчого ставлення до професійної підготовки студентів, які навчаються за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Особливістю навчальної пропедевтичної практики є проведення її після вивчення таких навчальних дисциплін як: «Загальна педагогіка», «Загальна психологія», «Вступ для спеціальності», «Теорія і методика виховної роботи в початковій школі», що виконує функцію психолого-педагогічного практикуму.

Під час педагогічної практики студенти спостерігають за особливостями роботи класного керівника, методикою організації та проведення різних форм колективної та індивідуальної діяльності, знайомляться із шкільною документацією, вчать розробляти методичні матеріали (конспекти бесід, методичні розробки виховних заходів).

Педагогічна практика 1-го курсу не є пасивною, а такою, що вимагає активності, дійового освоєння шкільного життя, формування власного педагогічного стилю спілкування. Студентам надається реальна можливість педагогічної взаємодії з учнями, вчителями, вихователями, батьками, умови опанування елементами педагогічної діяльності.

Протягом практики інтенсифікується процес професійного формування особистості майбутнього вчителя, його самовиховання, самоосвіти; здійснюється перевірка рівня професійної готовності та придатності до педагогічної діяльності. Проходячи практику, студенти усвідомлюють свою соціальну відповідальність за виховання дітей, необхідність у саморозвитку, формуванні особистості сучасного вчителя початкових класів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета навчальної пропедевтичної практики полягає в ознайомленні студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» з особливостями роботи закладів загальної середньої освіти, забезпеченні практичного пізнання студентами закономірностей практичної діяльності педагога та оволодінні способами її організації; розвитку вмінь виконувати конкретні навчально-виховні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; розвитку внутрішньої установки на педагогічну професію (розвитку педагогічної позиції).

Завданнями навчальної пропедевтичної практики є :

1. Ознайомлення з характерними особливостями освітнього процесу початкової школи;
2. Ознайомлення з основною нормативно-правовою документацією закладу загальної середньої освіти де проходить студент практику та посадовою інструкцією педагога;
3. Ознайомлення з основною документацією яку веде вчитель;
4. Аналіз планів роботи закладу загальної середньої освіти;
5. Спостереження за професійною діяльністю вчителя, вихователя, керівників гуртків, психолога, завуча початкових класів;
6. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей 6-9 років, визначення психолого-педагогічних характеристик цієї вікової групи, особливостей педагогічної діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.
7. Поглиблення та закріплення теоретичних знань з дисциплін : „Загальна психологія”, „Педагогіка”, ”Вступ до спеціальності”.
8. Ознайомлення з виховною діяльністю конкретного навчального закладу.
9. Спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.
10. Виконання ролі помічника класного керівника.

11. Формування вмінь планувати, організовувати, проводити позакласну виховну роботу з учнями.

12. Діагностика професійної придатності студентів до педагогічної діяльності.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта. Першого рівня вищої освіти» у студентів необхідно сформувати загальні і фахові компетентності, а саме:

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (КЗ)	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-4. Здатність працювати в команді ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів

початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність орієнтуватися в культурно-історичних особливостях регіону з подальшим використанням отриманих знань у професійній діяльності.

СК-14. Здатність до самоаналізу, самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗЗСО

Опановуючи зазначений перелік компетентностей, студенти мають актуалізувати знання з курсів: *Загальна педагогіка, Загальна психологія, Вступ до спеціальності*

ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
ПР-18	Планувати та реалізовувати заходи щодо самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100 А	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано повністю. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи творчий підхід до їх розробки. Студент подав звітну документацію в повному обсязі й вчасно. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «відмінно», відповідно до встановлених критеріїв.
82-89 В	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано повністю. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи творчий підхід до їх розробки. Студент подав звітну документацію в повному обсязі й вчасно. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «відмінно» та «добре», відповідно до встановлених критеріїв
74-81 С	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано повністю. Студент досить часто виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків. Практикант подав звітну документацію вчасно, але не в повному обсязі. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «добре», відповідно до встановлених критеріїв
64-73 D	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано не повністю, але не менше ніж на 75%.. Студент іноді виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків. Практикант подав звітну документацію не вчасно та не в повному обсязі. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «добре» та «задовільно», відповідно до встановлених критеріїв
60-63 Е	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано не повністю, але не менше ніж на 50%.. Практикант подав звітну документацію не вчасно та не в

	повному обсязі. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «задовільно», відповідно до встановлених критеріїв
35-59 FX	Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано не повністю.. Практикант подав звітну документацію не вчасно та не в повному обсязі. Документацію з щодо виконання завдань практики, індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології оцінено класним керівником, методистом і керівником практики на «задовільно» та «незадовільно», відповідно до встановлених критеріїв
1-34 F	Індивідуальний план студента з педагогічної практики не виконано. Звітну документацію не подано. Індивідуальне дослідницьке завдання з педагогіки та психології не виконано.

Підсумки педагогічної практики студентів 1 курсу навчання підводяться на підсумковій конференції за участі всіх студентів-практикантів, а також на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗЗСО

Вид практики – навчальна пропедевтична практика в закладах загальної середньої освіти (педагогіка і психологія).

Студент-практиканти закріплюються за однією базою практики.

Терміни проходження практики – 2 тижні у 2-му семестрі I курсу (3 кредитів ECTS).

Навчально-методичне керівництво, проведення та виконання програми практики забезпечує кафедра дошкільної і початкової освіти.

Загальну організацію та контроль за проведенням пропедевтичної педагогічної практики в ЗЗСО здійснює керівник.

Базами практик можуть бути будь-які заклади ЗЗСО.

Обов'язки керівника практики:

- організовує зустріч студентів з керівниками закладу загальної середньої освіти;
- забезпечує розподіл і закріплення практикантів за певними початковими класами;
- проводить інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та контролює умови праці;
- аналізує та оцінює проведені студентом-практикантами заняття та інші форми освітнього процесу (фізкультхвилинки, бесіди, позакласні заходи);
- перевіряє й аналізує документацію, подану студентом-практикантом після закінчення практики, оцінює роботу;
- бере участь у настановчій конференції, а також нарадах із навчальної пропедевтичної практики в закладах загальної середньої освіти;
- за результатами практики складає звіт і подає його у відділ практики.

Обов'язки студента-практиканта:

- до початку практики своєчасно пройти медичний огляд;
- взяти участь у настановчій конференції;
- ознайомитися з вимогами до оформлення всіх необхідних документів і з'ясувати терміни їх здачі;
- пройти інструктаж техніки безпеки та охорони праці, виробничої санітарії;
- під час проходження практики: своєчасно прибути на місце проходження навчальної пропедевтичної практики в ЗЗСО;
- скласти індивідуальний план роботи протягом перших 2–3 днів практики;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та рекомендаціями її керівників;

- дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- після завершення практики: здати звітну документацію керівнику практики для перевірки.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Напрямами діяльності студентів-практикантів 2 курсу є :

1. **Навчально-ознайомлючий**, що передбачає практичну, методичну підготовку з виховання, розвитку молодших школярів.

Студенти знайомляться із системою навчально-виховної роботи школи, спостерігають за професійною діяльністю вчителя, вихователя ГПД, керівників секцій, психолога, медичного персоналу, психолога, завуча школи.

Практиканти мають можливість спілкуватися з дитячим колективом, спостерігати за процесом навчання та виховання, відвідувати уроки, виховні заходи, вивчати шкільну документацію (журнали, щоденники, учнівські зошити, календарні планування, медичні картки, робочі програми керівників різних гуртків).

Особливу увагу слід звернути на психолого-педагогічні особливості учнів молодшого шкільного віку, характерні особливості учнів 6-7-8-9 річного віку. Студенти складають психолого-педагогічну характеристику учня, надають допомогу учням, що відстають у навчанні, або не виконують загальноприйнятих правил поведінки.

2. **Виховний напрям** роботи передбачає узагальнення теоретичних знань з методики виховання учнів молодшого шкільного віку та загальної вікової психології.

Практиканти беруть участь у поточній виховній роботі класу, знайомляться із проведенням виховних заходів, допомагають організувати ігри, драматизації, ігрові ситуації, вивчають дані про учнів класу, допомагають корегувати поведінку окремих учнів, виявляючи причини порушень правил поведінки. Студенти можуть допомагати готувати та проводити бесіди, екскурсії, конкурси, вікторини, подорожі, динамічні паузи, фізкульт хвилинки, спостерігати за учнями під час перерв, організувати рухливі ігри.

3. **Навчальний напрям** практичної діяльності студентів передбачає спостереження за навчальною діяльністю вчителя, складання індивідуального плану виховної роботи, написання розробки проведення виховного заходу, конспекту бесіди з учнями.

4. **Особистісно-розвиваючий** напрям допомагає закласти підвалини педагогічної свідомості вчителя, виявити позитивні, негативні риси характеру, тип темпераменту студентів, формує мотивацію до їх саморозвитку, самовиховання, самоосвіти, стимулює самоконтроль за педагогічним процесом, педагогічним спілкуванням, самовдосконаленням.

**ПЛАН
ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ
ПРАКТИКИ НА 1-му КУРСІ**

1 ТИЖДЕНЬ

1. Зустріч з адміністрацією школи, знайомство з педагогічним та дитячим колективом, розподіл по класах.
2. Ознайомлення з системою навчально-виховної роботи школи, класного керівника, вихователя ГПД, їх загальними напрямками роботи.
3. Ознайомлення з оформленням кабінету початкового навчання.
4. Складання індивідуального плану роботи на період проходження практики (планування роботи на кожен день)
5. Відвідування уроків з різних дисциплін.
6. Спостереження за виховною роботою класного керівника, вихователя ГПД.
7. Спостереження за процесом навчанням, стосунками у дитячому колективі. Аналізування результатів спостереження у щоденнику.
8. Робота з шкільною документацією (класним журналом, щоденниками, зошитами).
9. Вибір для педагогічного спостереження та дослідження одного з учнів класу.
- 10.Надання допомоги вчителю у підготовці дидактичного матеріалу, наочностей, дидактичних ігор, проведенні виховних заходів.
- 11.Відвідування ГПД, допомога вихователю у здійсненні режиму дня молодших школярів.
- 12.Відвідування гуртків, секцій, що функціонують у школі, ознайомлення з робочими планами керівників, спостереження за їх діяльністю, процесом виховання та розвитку молодших школярів.
- 13.Проведення ігор на великій перерві, фізкульт хвилинок на уроках.
- 14.Допомога вчителю у написанні сценаріїв виховних заходів.
- 15.Допомога вчителю в організації та підготовці виховного заходу (естетичного, морального, трудового, екологічного виховання).
- 16.Оформлення, ведення щоденника, аналіз відвіданих уроків, виховних заходів, власної педагогічної діяльності.

2 ТИЖДЕНЬ

1. Відвідування уроків, виховних заходів, що проводить вчитель та вихователь.
2. Оформлення щоденника, фіксування педагогічних спостережень.
3. Проведення анкетування з метою подальшого вивчення класу, складання психолого-педагогічної характеристики окремого учня.

4. Надання необхідної допомоги вчителю, вихователю в підготовці та організації освітнього процесу.
5. Проведення динамічних пауз, фізкультхвилинок.
6. Оформлення методичної розробки виховного заходу.
7. Продовження роботи за індивідуальним планом.
8. Проведення бесіди з учнями класу на етичну, моральну тему.
9. Проведення екскурсії на природу (з метою спостереження краси навколишнього середовища, предметів, об'єктів, які будуть вивчатися, обговорюватися на уроках, або стануть об'єктом малювання).
10. Оформлення конспектів бесіди, плану-конспекту підготовки та проведення виховного заходу.
11. Робота з учнівськими зошитами, щоденниками.
12. Надання педагогічної допомоги дітям, що відстають в опануванні нового матеріалу.
13. Підготовка звітної документації та фото (відео), на яких зафіксовані цікаві моменти проходження педагогічної практики.
14. Підготовка колективного творчого звіту.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

1. Спостерігаючи за класом визначте учня, на якого будете робити психолого-педагогічну характеристику.
2. Підберіть колекцію фізкультхвилинок для уроків з різних дисциплін та проведіть по одній на уроках з кожної дисципліни початкової школи.
3. Розробіть та проведіть бесіду на тему «Мої улюблені книжки» (тема може бути інша).
4. 5. Підберіть розробки ігор різних видів. Проведіть з дітьми ігри на розвиток пам'яті, логічного мислення, уваги, фантазії.
6. Оформіть власну педагогічну скарбничку (розробки ігор, сценарії свят, розробки бесід).
7. Під час прогулянки або динамічної паузи організуйте спостереження за явищами природи (хмаринками, деревами, пташками т.д.) Матеріал спостереження використайте під час проведення бесіди або фрагменту уроку.
8. Підготуйте з дітьми інсценізацію української народної казки або дидактичної гри. Допоможіть дітям у виготовленні елементів костюмів, іграшок та декорацій.

СХЕМА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ ВИХОВНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

1. План-графік виховної роботи на кожен день.
2. Індивідуальна робота з окремими учнями.
3. Робота із шкільною документацією
4. План самоосвіти, самовиховання, самовдосконалення.

5. Робота у бібліотеці з періодичною та методичною літературою.
6. Написання психолого-педагогічної характеристики учня.
7. Проведення бесіди.

СХЕМА ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

1. База проходження практики, термін практики.
2. Клас, класний керівник, вихователь ГПД.
3. Спостереження за навчально-виховною роботою класного керівника (вчителя початкових класів), вихователя ГПД.
4. Результати виконання запланованих завдань педагогічної практики.
5. Результати роботи з педагогічною літературою.
6. Висловлення власних вражень, пропозицій щодо педагогічної практики.
7. Критичний самоаналіз власної педагогічної діяльності.

СХЕМА САМОАНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Клас, дата проведення.
2. Тема, мета заняття.
3. Завдання, які необхідно було виконати.
4. Співвідношення змісту позакласного заняття з програмним матеріалом по предмету або планом виховної діяльності вчителя.
5. Зміст матеріалу, його характеристика (цікавий, незвичайний, повчальний, виховуючий). Доцільність його обсягу та використання.
6. Процес організації, етапи підготовки заходу.
7. Участь дітей у підготовці та проведенні виховного заходу, рівень активності учнів.
8. Доцільність використання конкретної форми роботи.
9. Використання різних методів роботи, їх доцільність.
10. Мотивація та заохочення учнів.
11. Використання ігор, ігрових ситуацій, іграшок, наочності.
12. Використання додаткових джерел інформації (журнали, енциклопедії, книги, альбоми, ТЗН).
13. Оформлення приміщення.
14. Види творчої діяльності, що були запропоновані учням.
15. Загальна самооцінка проведеного виховного заходу
16. Планування роботи з усунення прогалин, помилок у майбутній діяльності

17. Загальні висновки, пропозиції, рекомендації щодо проведення даної форми виховного заходу.

18. Література, яка використовувалась при підготовці.

СХЕМА КОНСПЕКТА ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

- 1.Тема та мета виховного заняття.
- 2.Навчально-виховні завдання заходу.
- 3.План проведення виховного заходу.
- 4.Конспект заняття (розкрити зміст).
- 5.Наочні засоби , ТЗН.
- 6.Види творчої діяльності.
- 7.Список використаних джерел.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ЗАЛІК З НАВЧАЛЬНОЇ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Загальний звіт про проходження педагогічної практики.
2. Щоденник (Додаток А, Додаток Б):
 - титульна сторінка;
 - адміністрація школи, список учнів, розклад уроків;
 - індивідуальний план роботи;
 - щоденні записи (відвідування уроків, проведення виховних заходів, допомога класному керівнику, вихователю, проведення ігор на перервах, спостереження за учнями та ін.);
 - результати аналізування переглянутих та проведених виховних заходів;
 - робота з планування й проведення самопізнання, самовиховання, самоосвіти студента;
 - самостійна робота з методичною літературою
3. Методична розробка бесіди на морально-естетичну тему (тема може змінюватись залежно від плану класного керівника, школи).
4. Методична розробка позакласного виховного заходу (естетичне, екологічне, моральне, патріотичне виховання).
5. Атестаційний лист.
6. Договір (за наявності).
7. Гарантійний лист.
8. Повідомлення про прибуття.
9. Психолого-педагогічна характеристика учня.
10. Фото та відео- матеріали.

Примітка:

- 1) уся документація надсилається в електронному вигляді;*
- 2) оригінали документів №5, №6, №7, №8 надсилаються поштою*

ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

I. Загальні дані:

Прізвище, ім'я, по-батькові _____

Дата народження _____

Навчається у _ класі _____ школи

Фізичний розвиток _____

Проживає в _____ сім'ї

Батько(П.І.Б.) _____

Мати(П.І.Б.) _____

Як _____ забезпечений _____ необхідними _____ приладами _____ для навчання _____

Стосунки з батьками _____

Батьки ходять на батьківські збори _____

II. Стосунки у колективі школи:

1. Загальна характеристика всього класу

У класі _____ учнів. З них _____ дівчаток; _____ хлопчиків.

У класі напружені стосунки між _____

Дружні стосунки з _____

Лідером(за успіхами в навчанні) є _____

Неформальним лідером класу є _____

Взагалі _____ клас, _____ ураховуючи _____ культуру _____ поведінки суспільства, _____

В цілому клас _____

2. Місце яке займає _____ в колективі _____

3. Стосунки з товаришами по класу _____

У _____ є друг(подруга), стосунки з яким(якою) цілком довірливі та _____

4. До _____ школи _____ йде _____ з _____ задоволенням та _____

5. Стосунки з вчителем _____

III. Навчальна діяльність:

1. Загальна характеристика навчальної діяльності:

Середній бал з письмових робіт _____

Середній бал з усних предметів _____

Домашнє завдання готує _____

Мова _____

Думки _____

висловлює _____

2. Зацікавленість навчальними предметами:

Взагалі зацікавленість _____

Головний мотивом до навчання є _____

3. Здатність до навчання

Увага _____

Наприклад: _____

Пам'ять _____

Наприклад: _____

Мислення _____

Наприклад: _____

Уява _____

Наприклад: _____

IV. Урок праці:

На уроці _____ достатньо _____ на _____

Завдання виконує _____

V. Спеціальні здібності:

Захоплення

Це займає _____ місце в
житті

Після школи на нього витрачається _____ годин

У тиждень _____ годин (разів)

Далі зі слів учня. _____

VI. Дисциплінованість:

Поведінка _____ в
цілому _____

На уроках _____ дисципліна _____

На перервах дисципліна _____

Вдома _____

VII. Особливості характеру та темпераменту:

1) Інтровертивний тип характеру _____

Екстравертивний _____

2) Тип темпераменту _____

Наприклад: _____

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

**Навчально-науковий інститут педагогіки і
психології**

Кафедра дошкільної і початкової освіти

Звітна документація

Навчальної пропедевтичної практики

студент(а/ки) _____ групи

(номер групи)

(П.І.Б.)

Суми 202_

Вимоги до оформлення щоденника практики

1. Зразок оформлення титульної сторінки щоденника

Щоденник навчальної пропедевтичної практики студент(а/ки) _____ групи (номер групи)   _____   (ПІБ)   Відповідальний методист _____   (ПІБ)   Класний керівник _____   (ПІБ)

2. Характеристика бази практики

- адміністрація школи,
- список учнів,
- розклад уроків

3. *Індивідуальний план* роботи на 2 тижні (складається на основі плану роботи класного керівника).

4. *Зразок оформлення робочих сторінок щоденника (орієнтовний).*

Дата	Час	Зміст роботи	Аналіз результатів